

Indberetningsvej- ledning og revisor- instruks

Tilsyn med tilknyttet virksomhed

3. april 2025

KONKURRENCE- OG FORBRUGERSTYRELSEN

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
Tlf.: +45 41 71 50 00
E-mail: kfst@kfst.dk

Online ISBN 978-87-7029-866-7

Revisionsinstruks om erklæring for vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed er udarbejdet af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen.

April 2025

Indhold

Kapitel 1	4
Indledning	4
Kapitel 2	6
Indberetningsvejledning	6
Kapitel 3	7
Udførelse af revisionen	7
3.1 Kort om revisorinstruksen.....	7
3.2 Krav til revisionen.....	7
3.3 Selskabets forpligtelser	8
Kapitel 4	9
Tjekliste ved revision	9
4.1 Indhente beskrivelse mv. fra selskabet.....	9
4.2 Gennemgang og kontrol af indhentet materiale	9
BILAG 1	11
Erklæring	11

Kapitel 1

Indledning

Vandsektortilsynet fører tilsyn med, at vandselskaber opfylder reglerne for deltagelse i tilknyttet virksomhed.

Det fremgår af bekendtgørelsen om tilknyttet virksomhed¹, at vandselskaber omfattet af vandsektorloven² hvert år, senest den 1. juli, skal indberette oplysninger til Vandsektortilsynet om deres tilknyttede virksomhed i det forudgående år. Indberetningskravet gælder også for selskaber, som fortat har igangværende og hidtil lovlig tilknyttet virksomhed efter ”overgangsordningen” i bekendtgørelsens § 11, stk. 3³.

Indberetning sker via VandData i perioden fra den 1. marts til den 1. juli.

Vi gør opmærksom på, at *alle* vandselskaber, der er omfattet af vandsektorloven, skal indberette oplysninger til brug for tilsynet med tilknyttet virksomhed.

Kravet gælder altså både for *selskaber, der har tilknyttet virksomhed*, og *selskaber, der ikke har tilknyttet virksomhed*. Kravet gælder også for vandselskaber, der frivilligt er udtrådt af den økonomiske regulering, men som stadig er omfattet af vandsektorloven. Manglende indberetning kan medføre bødestraf⁴.

Boks 1.1

Hvad er tilknyttet virksomhed?

Et vandselskabs ”tilknyttede virksomhed” er de aktiviteter, som et vandselskab kan deltage i ud over selskabets hovedvirksomhed som forsyningsselskab. Det skal ske på kommercielle vilkår for at undgå urimelig konkurrence med private virksomheder.

Et vandselskab må alene deltage i de typer af tilknyttet virksomhed, der er nævnt på positivlisten i § 2, stk. 2, i bekendtgørelse om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed, samt de typer af tilknyttet virksomhed, som selskabet måtte have, der fortsat er igangværende, og hidtil lovlig tilknyttet virksomhed i henhold til bekendtgørelsens § 11, stk. 3. Det gælder, uanset om vandselskabet udøver aktiviteterne inden for eller uden for vandselskabet, alene eller sammen med en privat investor.

Et vandselskab kan deltage i følgende aktiviteter:

- 1) Udnyttelse af uundgåelig fysisk, driftsmæssig og administrativ overkapacitet, der er nødvendig af hensyn til vandselskabets sikring af forsyningssikkerheden og af hensyn til øvrige lovkrav.

¹ Bekendtgørelse nr. 793 af 21. juni 2024 om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed

² Lovbekendtgørelse nr. 1693 af 16/08/2021 om vandsektorens organisering og økonomiske forhold (vandsektorloven) som ændret ved lov nr. 668 af 11/06/2024.

³ § 11, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 793 af 21. juni 2024 om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed, jf. § 2, stk. 1, og § 3, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1195 af 14. oktober 2010 om vandselskabers deltagelse i anden virksomhed, og § 9, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 1227 af 3. marts 2016 om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed.

⁴ Bekendtgørelse nr. 793 af 21. juni 2024 om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed § 10, stk. 1, nr. 6.

- 2) Udnyttelse af vandselskabets særlige viden fra vandselskabets hovedvirksomhed til eksempelvis kursusvirksomhed, deltagelse i samarbejder med private aktører, herunder vedrørende private aktørers teknologiudvikling og eksportvirksomhed.
- 3) Salg af rettigheder til resultaterne af udvikling, der hidrører fra udviklings- og demonstrationsvirksomhed vedrørende vandselskabets hovedvirksomhed.
- 4) Drift af vejafvandingsanlæg i vandselskabets eget forsyningsområde.
- 5) Rottebekæmpelse i vandselskabets eget forsyningsområde.
- 6) Drift af forrensingsanlæg for offentlige og private institutioner og virksomheder.
- 7) Teknisk bistand til kommunens udarbejdelse af kommunale vandforsyningsplaner og spildevandsplaner.
- 8) Vandforsyningers afregning og indberetning for spildevandsforsyninger, når dette foretages i forbindelse med vandforsyningers måleraflæsning i vandforsyningens eget forsyningsområde.
- 9) Fortsat udøvelse af igangværende og hidtil lovlig tilknyttet virksomhed efter tidligere regler⁵.

Et vandselskab må alene deltage i tilknyttet virksomhed, hvis betingelserne i bekendtgørelsen om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed overholdes.

Boks 1.2

Hvad er omfattet af indberetningspligten?

Indberetningspligten gælder for al aktivitet, der er defineret som tilknyttet virksomhed i bekendtgørelsen om tilknyttet virksomhed, herunder tilknyttet virksomhed som selskabet har fortsat i henhold til bekendtgørelsens § 11, stk. 3, herunder fx de tømningsordninger, som er fortsat efter tidligere regler.

Det betyder, at indberetningspligten gælder uafhængigt af størrelsen af omsætningen i den tilknyttede virksomhed, idet der ikke er fastsat nogen bagatelgrænse.

Det betyder også, at indberetningspligten gælder, uanset om der er tale om tilknyttet virksomhed i skatte- eller selskabsretlig forstand.

⁵ Bekendtgørelse nr. 793 af 21. juni 2024 om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed, § 11, stk. 3, jf. [bekendtgørelse nr. 1195 af 14. oktober 2010](#) om vandselskabers deltagelse i anden virksomhed § 2, stk. 1, og § 3, stk. 2.

Kapitel 2

Indberetningsvejledning

Vandselskaber, **der ikke har tilknyttet virksomhed**, skal indberette dette til Vandsektortilsynet. Indberetningen består af at foretage et valg mellem ja og nej to steder i indberetningsskemaet i i VandData.

Vandselskaber, **der har tilknyttet virksomhed**, skal indberette følgende oplysninger:

- » En oversigt over vandselskabets tilknyttede virksomhed
- » En erklæring indhentet hos vandselskabets revisor

For vandselskaber med tilknyttet virksomhed, som er udskilt i et selvstændigt selskab, bør oversigten over selskabernes tilknyttede virksomhed indeholde oplysninger om følgende:

- Navne og CVR-numre på de selskaber, som den tilknyttede virksomhed udøves i,
- de aktiviteter, som udøves i den tilknyttede virksomhed, og
- omsætningen i de selskaber, som den tilknyttede virksomhed udøves i.

For vandselskaber med tilknyttet virksomhed, som ikke er udskilt i et selvstændigt selskab, bør oversigten over selskabernes tilknyttede virksomhed indeholde oplysninger om følgende:

- de aktiviteter, som udøves som tilknyttet virksomhed, og
- omsætningen for den tilknyttede virksomhed.

Desuden skal selskaberne i indberetningen svare ja/nej til, om der er tale om et såkaldt 40/60-selskab, som er et kapitalselskab, hvor mere end 60 pct. er ejet af andre end vandselskabet eller selskaber, som direkte eller indirekte er ejere af vandselskaber.

Omsætningen opgøres i begge tilfælde i henhold til principperne i § 3 i bekendtgørelsen om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed. Det vil sige, at salgsværdien af produkter, tjenesteydelser mv. skal medregnes med fradrag af prisnedslag, merværdiafgift og anden skat, der er direkte forbundet med salget.

Omsætning skal dog ikke medregnes, hvis den kommer fra:

- teknisk bistand til kommunens udarbejdelse af kommunale vandforsyningsplaner og spildevandsplaner, eller
- vandforsyningers afregning og indberetning for spildevandsforsyninger, når dette foretages i forbindelse med vandforsyningers måleraflæsning i vandforsyningens eget forsyningsområde.
- igangværende og hidtil lovlig salg af energi, der hidrører fra vandselskabets behandling af spildevandsslam, jf. § 11, stk. 3 og 5.

Kapitel 3

Udførelse af revisionen

3.1 Kort om revisorinstruksen

Revisorinstruksen indeholder en redegørelse for de oplysninger, som vandselskabernes revisorer skal revidere, og oplysninger om, hvilke arbejder revisor som minimum skal udføre for at kunne afgive en revisorerklæring om de oplysninger, som indsendes til Vandsektortilsynet.

Revisorinstruksen er kun relevant for de selskaber, der har tilknyttet virksomhed.

Formålet med revisors undersøgelser er at påse, om vandselskabet (herefter selskabet) overholder reglerne i [bekendtgørelsen om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed](#) (herefter bekendtgørelsen). Revisor skal afgive erklæring til selskabet om de forhold, der fremgår af bekendtgørelsens § 7, stk. 1.

Bekendtgørelsen indeholder regler om:

- En positivliste over tilknyttet virksomhed, som vandselskaber må deltage i
- Vilkårene for deltagelse i disse aktiviteter
- Undtagelse fra kravet om selskabsmæssig udskillelse i vandsektorlovens § 18, stk. 1, 3. pkt.
- Grænser for omsætningen i tilknyttet virksomhed
- Regnskab og revision

Bekendtgørelsen henviser til § 18 i [vandsektorloven](#)⁶.

For nærmere vejledning om reglerne henvises også til [Energistyrelsens vejledning om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed](#)⁷.

3.2 Krav til revisionen

Erklæringen skal afgives af en statsautoriseret eller registreret revisor.

Revisionen skal udføres i overensstemmelse med internationale standarder ved erklæringer og i overensstemmelse med krav i dansk revisorlovgivning og denne instruks.

Det skal fremgå af erklæringen, at revisors undersøgelser er udført i overensstemmelse med denne instruks. Eventuelle forbehold eller fremhævelse af forbehold skal fremgå af

⁶ Lovbekendtgørelse nr. 1693 af 16/08/2021 om vandsektorens organisering og økonomiske forhold (vandsektorloven), som senest ændret ved lov nr. 668 af 11/06/2024.

⁷ Vejledning nr. 9038 af 26/01/2017 om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed.

erklæringen i overensstemmelse med den gældende [bekendtgørelse om godkendte revisors erklæringer](#)⁸.

Revisor afgiver på baggrund af sine undersøgelser en erklæring med høj grad af sikkerhed med udgangspunkt i erklæringen i bilag 1.

Revisor planlægger sine undersøgelser under hensyntagen til selskabets forretningsgange og eventuelle interne kontroller med henblik på at overholde bekendtgørelsens regler for tilknyttet virksomhed.

Revisor kan som et led i sit arbejde anmode selskabets ledelse om at afgive en erklæring om overholdelse af reglerne i bekendtgørelsen, herunder med oplysninger om, hvorvidt ledelsen har fundet det nødvendigt at indhente juridisk bistand til afklaring af deltagelsen i tilknyttet virksomhed.

3.3 Selskabets forpligtelser

Selskabet skal give revisor de oplysninger, som må anses for at være af betydning for bedømmelsen af, om selskabet opfylder reglerne for deltagelse i tilknyttet virksomhed.

Selskabet skal give revisor adgang til at foretage de undersøgelser, som revisor anser for nødvendige, og skal sørge for, at revisor får de oplysninger og den bistand, som revisor anser for nødvendig for udførelsen af sit hverv.

Selskabets ledelse skal udarbejde en beskrivelse med oplysninger om årets aktiviteter i selskabets hovedvirksomhed årets tilknyttede virksomhed (se nærmere herom nedenfor i afsnit 4.1.).

Selskabet skal dokumentere, at selskabet har udøvet eventuel tilknyttet virksomhed på kommercielle vilkår, og at selskabet har haft en begrundet forventning om at opnå et afkast, der er normalt for den pågældende type virksomhed (se nærmere herom nedenfor i afsnit 4.2.).

⁸ Bekendtgørelse nr. 518 af 24. maj 2024 om godkendte revisors erklæringer

Kapitel 4

Tjekliste ved revision

4.1 Indhente beskrivelse mv. fra selskabet

Revisor indhenter en beskrivelse, der er udarbejdet af selskabets ledelse og på en korrekt og fyldestgørende måde redegør for årets aktiviteter i selskabets hovedvirksomhed.

Hvis det er aktuelt, skal beskrivelsen indeholde en redegørelse for årets tilknyttede virksomhed, herunder med oplysninger om, hvilken type virksomhed fra positivlisten i bekendtgørelsens § 2, stk. 2, der er tale om.

Redegørelsen skal indeholde oplysninger om, hvorvidt vandselskabet fortsat har igangværende og hidtil lovlig tilknyttet virksomhed i henhold til bekendtgørelsens § 11, stk. 3⁹.

Redegørelsen skal indeholde oplysninger om den årlige omsætning for hver tilknyttede virksomhed og oplysninger om, hvorvidt den tilknyttede virksomhed udføres i vandselskabet eller i selskaber, som er helt eller delvis ejet af selskabet.

Desuden skal redegørelsen indeholde oplysninger om, hvorvidt selskabet har givet meddelelse til Vandsektortilsynet om fortsættelse af igangværende og hidtil lovlig tilknyttet virksomhed, som samtidigt er omfattet af bekendtgørelsens § 1, stk. 2.

Hvis de efter bekendtgørelsens § 2 tilladte former for tilknyttet virksomhed udføres gennem selskaber, der helt eller delvis er ejet af selskabet, skal redegørelsen tillige indeholde de efter bekendtgørelsens § 5 relevante oplysninger om omsætningsgrænser, ejere og ejerandele. Selskabet kan om fornødent indhente en redegørelse herom fra det tilknyttede selskab, og efter omstændighederne anmode om en revisorerklæring på redegørelsen.

Redegørelsen skal indeholde den konkrete beregning af den årlige omsætning i relation til undtagelsen fra kravet om selskabsudskillelse (§ 3).

Endvidere skal beskrivelsen indeholde en redegørelse for opfyldelsen af følgende to betingelser (§ 2, stk. 1):

- Der skal bestå en naturlig og snæver sammenhæng mellem vandselskabets hovedvirksomhed og den tilknyttede virksomhed, og
- Vandselskabets samlede tilknyttede virksomhed skal arbejdsmæssigt og økonomisk have et væsentligt mindre omfang end hovedvirksomheden.

4.2 Gennemgang og kontrol af indhentet materiale

Revisors kontrol vedrørende bekendtgørelsens § 7, stk. 1, nr. 1, 2 og 4

⁹ Bekendtgørelse nr. 1195 af 14. oktober 2010 om vandselskabers deltagelse i anden virksomhed og Bekendtgørelse nr. 1227 af 3. marts 2016 om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed

Revisor gennemgår det indsendte materiale og kontrollerer, at ledelsens oplysninger er korrekte og dækkende til opfyldelse af §§ 2, 3 og 5.

Ved kontrollen påses særligt, at

- Omsætningen for selskabets hovedvirksomhed ikke indeholder omsætning fra tilknyttet virksomhed.
- Omsætningen fra tilknyttet virksomhed, ikke indeholder omsætning fra tilknyttet virksomhed beskrevet i § 2, nr. 7 og nr. 8 i bekendtgørelsen, jf. § 3, stk. 2.

Revisors kontrol vedrørende bekendtgørelsens § 7, stk. 1, nr. 3

Ved gennemgangen af, om selskabet opfylder vilkårene for deltagelse i tilknyttet virksomhed (§ 4), udfører revisor følgende handlinger:

Revisor indhenter og kontrollerer den af selskabet tilvejebragte dokumentation for, at selskabet har udøvet den tilknyttede virksomhed på kommercielle vilkår, og at selskabet har haft en begrundet forventning om at opnå et afkast, der er normalt for den pågældende type virksomhed (§ 4, stk. 1, nr. 1 og 2).

Selskabets dokumentation kan være budgetter, investeringskalkuler eller lignende.

Revisor indhenter og kontrollerer den af selskabet tilvejebragte dokumentation for, at selskabet ikke ved fakturering af ydelser mellem hovedvirksomheden og den tilknyttede virksomhed påfører andre virksomheder urimelig konkurrence eller påfører hovedvirksomheden en urimelig økonomisk risiko. Fordelingen af fællesomkostninger mellem hovedvirksomheden og de tilknyttede virksomheder skal ske efter rimelige, driftsøkonomiske principper. Selskabet må ikke påtage sig at hæfte for forpligtelser for selvstændige selskaber, som udøver tilknyttet virksomhed (§ 4, stk. 1, nr. 3-5).

Eksempler på krydssubsidiering kan være udveksling af personel, finansiel eller teknisk bistand mellem de involverede virksomheder samt ved køb og salg af ydelser eller aktiver på gunstige vilkår.

Revisors kontrol vedrørende bekendtgørelsens § 7, stk. 1, nr. 5

Det kontrolleres, at selskabet – med henblik på at undgå krydssubsidiering og konkurrenceforvridning (§ 4) - løbende fører et separat regnskab for tilknyttet virksomhed, som ikke er udskilt i et selvstændigt selskab (§ 6). Ved kontrollen påses, at regnskabet i al væsentlighed giver et korrekt og fyldestgørende billede af aktiviteterens økonomiske resultat og finansielle stilling.

BILAG 1

Erklæring

Den uafhængige revisors erklæring om [indsæt selskabsnavn(e)] deltagelse i tilknyttet virksomhed

Til Vandsektortilsynet

Vi har fået som opgave at afgive erklæring i henhold til § 7, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 793 af 21. juni 2024 om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed om, hvorvidt [indsæt selskabsnavn(e)] har overholdt reglerne i bekendtgørelse nr. 793 af 21. juni 2024 om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed i perioden 1. januar – 31. december [indsæt år].

Vores konklusion udtrykkes med høj grad af sikkerhed.

Vores erklæring er udelukkende udarbejdet til brug for [indsæt selskabsnavn(e)] og Vandsektortilsynets kontrol med vandselskabernes overholdelse af bekendtgørelsen om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed og bør ikke udleveres til eller anvendes af andre.

Ledelsens ansvar

Ledelsen har ansvaret for at overholde reglerne i den gældende bekendtgørelse om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed.

Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser nødvendig for at sikre overholdelsen af den relevante lovgivning og for at der ikke sker væsentlige overtrædelser, uanset om disse skyldes besvigelser eller fejl.

Revisors ansvar

Vores ansvar er på grundlag af vores arbejde at udtrykke en konklusion om, hvorvidt selskabet overholder reglerne i bekendtgørelserne ovenfor for perioden 1. januar – 31. december [indsæt år]. Vi har udført vores arbejde i overensstemmelse med ISAE 3000 Andre erklæringsopgaver med sikkerhed end revision eller review af historiske finansielle oplysninger og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning samt Vandsektortilsynets revisionsinstruks af 27. februar dato 2025 om erklæring for vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed med henblik på at opnå høj grad af sikkerhed for vores konklusion.

[indsæt revisionsfirmaets navn] er underlagt international standard om kvalitetsstyring ISQC 1 og anvender således et omfattende kvalitetsstyringssystem, herunder dokumenterede politikker og procedurer vedrørende overholdelse af etiske krav, faglige standarder og gældende krav i lov og øvrig regulering.

Vi har overholdt kravene til uafhængighed og andre etiske krav i FSR – danske revisorerers retningslinjer for revisors etiske adfærd (etiske regler for revisorer), der bygger på de grundlæggende principper om integritet, objektivitet, faglig kompetence og fornøden omhu, fortrolighed og professionel adfærd.

Vi har som led i vores arbejde stikprøvet foretaget undersøgelse af information, der understøtter følgende forhold:

-
1. Vandselskabets overholdelse af kravet i vandsektorlovens § 18, stk. 1, og ovennævnte bekendtgørelses § 3 om udskillelse af tilknyttet virksomhed i et selvstændigt selskab.
 2. Vandselskabets overholdelse af § 2, stk. 1 og 2, om hvilken tilknyttet virksomhed, vandselskabet må deltage i.
 3. Vandselskabets overholdelse af § 4 om vilkår for vandselskabets deltagelse i tilknyttet virksomhed.
 4. Vandselskabets overholdelse af § 5, stk. 1, om omsætningsgrænser.
 5. Vandselskabets overholdelse af § 6 om separat regnskab med tilknyttet virksomhed.

Det er vores opfattelse, at det udførte arbejde giver et tilstrækkeligt grundlag for vores konklusion.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at [indsæt selskabsnavn(e)] i perioden 1. januar – 31. december [indsæt år], i alle væsentlige henseender, har overholdt reglerne i bekendtgørelse nr. 793 af 21. juni 2024 om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed.

[indsæt by], den [indsæt dato]

[indsæt revisionsfirmaets navn]

CVR-nr. [indsæt CVR-nr.]

[indsæt revisors navn]

[indsæt statsautoriseret eller registreret] revisor
